

STORTINGET

Innst. 414 S

(2023–2024)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Dokument 8:124 S (2023–2024)

Innstilling fra justiskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Guri Melby, Ingvild Wetrhus Thorsvik, André N. Skjelstad og Ola Elvestuen om å etablere en nasjonal sikkerhetsstrategi

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal sikkerhetsstrategi og legge denne fram som en stortingsmelding for å sikre demokratisk debatt omkring innretningen.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ragnhild Male Hartviksen, Odd Harald Hovland og Hadia Tajik, fra Høyre, Ingunn Foss og Sveinung Stensland, fra Senterpartiet, Sandra Borch og Else Marie Rødby, fra Fremskrittspartiet, Tor André Johnsen og lederen Helge André Njåstad, fra Sosialistisk Venstreparti, Andreas Sjalg Unneland, og fra Venstre, Ingvild Wetrhus Thorsvik, viser til at Totalberedskapskommisjonen

(NOU 2023:17) og Forsvarskommisjonen (NOU 2023:14) har gitt viktige analyser og anbefalinger som bør ligge til grunn for videre helhetlig beredskapsarbeid.

Komiteen kjenner til at begge kommisjoner argumenterer for at det bør etableres en nasjonal strategi for sikkerhetsarbeidet.

Komiteen anerkjenner at Norges sikkerhetspolitiske omgivelser er varig endret, og at det er nødvendig å prioritere mer ressurser til forsvar, sikkerhet og beredskap, både militært og sivilt. Det er behov for å se Norges samlede beredskap i sammenheng med nye trusler.

Komiteen kjenner til at regjeringen Støre nå arbeider med en totalberedskapsmelding som vil bli lagt frem for Stortinget, der også vurderinger knyttet til en eventuell nasjonal sikkerhetsstrategi vil fremgå.

Komiteen viser til brev fra Justis- og beredskapsdepartementet av 23. april 2024 med en vurdering av forslaget. Brevet følger vedlagt denne innstillingen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, viser til at Norge står overfor et komplekst trusselbilde hjemme, samtidig som de globale maktforholdene forskyves i resten av verden.

Flertallet viser til at Etterretningstjenesten i sin åpne trusselvurdering Fokus 2024 slår fast at «Norge står overfor et mer alvorlig trusselbilde enn på flere tiår». Norge er den største leverandøren av energi til Europa, og olje- og gassnæringen er et eksempel på et utsatt område.

Flertallet viser til at det i trusselvurderingen videre står at

«innpass i kritisk infrastruktur og verdikjeder kan ha svært høy verdi for en fremmed makt. Det kan gi tilgang til sensitiv informasjon om enkeltpersoner, politiske prosesser og teknologi. I tillegg kan det utnyttes til å forstyrre forsyningskjeder, kartlegge sårbarhet og i ytterste instans gjennomføre fysisk eller digital sabotasje.»

Flertallet viser til at både Forsvarskommisjonen og Totalberedskapskommisjonen sammen med flere ekspertrapporter imidlertid har pekt på flere svakheter rundt hvordan man i Norge evner å håndtere slike sammensatte trusler, herunder manglende koordinering, styring og ledelse i tilfelle krise, og behovene for å styrke vår evne til nasjonal sikkerhet.

Flertallet viser til at både Forsvarskommisjonen og Totalberedskapskommisjonen har anbefalt at det bør utarbeides en nasjonal sikkerhetsstrategi, som identifiserer hva som er norske langsiktige nasjonale sikkerhetsinteresser i et globalt bilde som er fundamentalt endret. Flertallet understreker viktigheten av klarhet og tydelighet omkring hvordan Norge skal håndtere sektoroverskridende trusler mot nasjonal sikkerhet. Flertallet viser videre til at flere land har fått på plass en nasjonal sikkerhetsstrategi, slik som USA, Storbritannia og Tyskland.

Flertallet mener at en nasjonal sikkerhetsstrategi bør være regjeringens overordnede og autoritative strategi for å verne om nasjonal sikkerhet og nasjonale interesser. Den vil kunne stadfeste regjeringens prioriteringer og knytte arbeidet med sikkerhet, forsvar, militær og sivil beredskap bedre sammen på tvers av sektorer. Flertallet understreker viktigheten av debatt og demokratisk forankring i Stortinget omkring spørsmål knyttet til nasjonal sikkerhet, og mener at det derfor er et selvstendig og svært viktig poeng at strategien legges fram for Stortinget.

På denne bakgrunn fremmer flertallet følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal sikkerhetsstrategi og legge denne fram som en stortingsmelding for å sikre demokratisk debatt omkring innretningen.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet mener at det er gode grunner som taler for å utvikle en nasjonal sikkerhetsstrategi, i tråd med anbefalinger fra tidligere nevnte kommisjoner.

Disse medlemmer påpeker at denne anbefalingen bør sees i sammenheng med øvrige forslag til tiltak

fra kommisjonene, slik at det ikke blir utilsiktede overlappinger eller en uhensiktsmessig organisering av det overordnede koordinerende og strategiske arbeidet ved at Stortinget tar stilling til enkeltelementer uten en avveining av helheten.

Disse medlemmer imøteser regjeringens helhetlige oppfølging av arbeidet med totalberedskap og nasjonal sikkerhet i den varslede totalberedskapsmeldingen. En slik stortingsmelding vil da også bli gjenstand for offentlig, demokratisk debatt, slik forslagsstilerne etterlyser.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det gjennom Forsvarskommisjonen og Totalberedskapskommisjonen har kommet grundige og gode innspill til hvordan vi kan styrke og videreutvikle det nasjonale sikkerhets- og beredskapsarbeidet på sivil og militær side. Begge kommisjonene fremmet forslag om å utarbeide en nasjonal strategi. Kommisjonene argumenterer for at en slik strategi skal være et overordnet dokument som skal brukes til å planlegge en helhetlig innsats knyttet til nasjonal sikkerhet og beredskap mot ulike former for påkjenninger og identifisere hva som er norske langsiktige nasjonale sikkerhetsinteresser.

Disse medlemmer er enige i at dette vil kunne styrke regjeringens evne til å arbeide helhetlig og langsiktig med politikktutvikling på tvers av sektorer. En slik strategi vil også kunne gi en plattform for å diskutere forsvar, sikkerhet og beredskap i offentligheten og bidra til å høyne kunnskapen og bevisstheten i befolkningen.

Disse medlemmer er enige med Venstre i at strategien bør utarbeides og legges frem for Stortinget.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal sikkerhetsstrategi og legge denne fram som en stortingsmelding for å sikre demokratisk debatt omkring innretningen.

Oslo, i justiskomiteen, den 30. mai 2024

Helge André Njåstad

leder

Hadia Tajik

ordfører

Justis- og beredskapsministeren

Stortinget - Justiskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
24/1726 - FJØR

Dato
23.04.2024

SVAR PÅ DOK 8:124 S (2023-2024) - REPRESENTANTFORSLAG OM Å ETABLERE EN NASJONAL SIKKERHETSSTRATEGI

Jeg viser til oversendelse av 4. april i år med et representantforslag fra stortingsrepresentantene Guri Melby, Ingvild Wetrhus Thorsvik, André N. Skjelstad og Ola Elvestuen, jf. Dok. 8:124 S (2023-2024)).

Justiskomiteen har bedt om min vurdering av forslaget: «Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal sikkerhetsstrategi og legge denne fram som en stortingsmelding for å sikre demokratisk debatt omkring innretningen.»

Noe av det første regjeringen gjorde etter at den tiltrådte var å oppnevne en Totalberedskapskommisjonen. Dette ble gjort fordi det var viktig å vurdere Norges samlede beredskap, - mot nye trusler. Totalberedskapskommisjonens rapport viser hvor viktig dette grepet var. Forslag om å opprette en Totalberedskapskommisjon hadde blitt fremmet flere ganger under forrige regjering, - uten at den forrige regjeringen støttet dette.

Regjeringen har gjennom rapportene fra Forsvarskommisjonen og Totalberedskapskommisjonen fått gode innspill til styrking og videreutvikling av det nasjonale sikkerhets- og beredskapsarbeidet på sivil og militær side. Begge kommisjonene fremmet forslag om at det bør etableres en nasjonal strategi. Kommisjonene argumenter for at en slik strategi skal være et overordnet dokument for å planlegge en helhetlig innsats knyttet til nasjonal sikkerhet og beredskap mot ulike former for påkjenninger, identifisere hva som er norske langsiktige nasjonale sikkerhetsinteresser og noe som vil kunne styrke regjeringens evne til å arbeide helhetlig og langsiktig med politikktutvikling på tvers av sektorer. En slik strategi vil også kunne gi en plattform for å diskutere forsvar, sikkerhet, og beredskap i offentligheten og bidra til å høyne både kunnskapen

og bevisstheten i befolkningen.

Kommisjonenes innspill, herunder forslagene om en nasjonal sikkerhetsstrategi, er viktige bidrag til regjeringens arbeid med sikkerhet og beredskap. Norges sikkerhetspolitiske omgivelser er varig endret. Regjeringen mener det er nødvendig å prioritere mer ressurser til forsvar, sikkerhet og beredskap. Både militært og sivilt. Med økende og vedvarende spenning og rivalisering mellom stormaktene og et mer sammensatt trusselbilde, vil regjeringen vurdere forslagene i NOUene grundig, herunder også spørsmålet om en nasjonal sikkerhetsstrategi. Dette vil inngå i en helhetlig vurdering hvor man blant annet ser hen til andre strategiske dokumenter, som langtidsplaner for forsvarssektoren og stortingsmeldinger knyttet til arbeidet med samfunnssikkerhet og nasjonal sikkerhet. Erfaringer og lærdommer fra hvordan andre land har innrettet sine strategier vil være sentralt.

For regjeringen er det avgjørende med et taktskifte både for den sivile og militære beredskapen. Dette er kommet til syne gjennom blant annet årlige budsjetter, ulike lovforslag, den nylig fremmede langtidsplanen for forsvaret og arbeidet med totalberedskapsmeldingen.

Med hilsen

Emilie Mehl

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Kopi til
Forsvarsdepartementet
Statsministerens Kontor
Utenriksdepartementet